

Керецман А.О.

Ситуаційний аналіз динаміки забезпечення системи охорони здоров'я України середніми медичними кадрами

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна

angelika.keretsman@gmail.com

Керецман А.О.

Ситуационный анализ динамики обеспечения системы здравоохранения Украины средними медицинскими кадрами
ГВУЗ «Ужгородский национальный университет», г. Ужгород, Украина

Keretsman A.O.

Situational analysis of the provision dynamics of junior specialists in Ukrainian healthcare system
SU "Uzhhorod national university", Uzhhorod, Ukraine

Вступ

Всесвітня організація охорони здоров'я в документі «Здоров'я-2020», який визначає основи політики в галузі охорони здоров'я в Європейському регіоні, вказує, що медичні сестри і акушерки відіграють значну і все більш важливу роль в зусиллях суспільства щодо забезпечення безперервності в наданні медичної допомоги, дотримання прав людей і задоволення їхніх мінливих потреб в послугах охорони здоров'я [1].

Однією з головних цілей розвитку національної системи охорони здоров'я України на сучасному етапі її реформування є підвищення якості медичної допомоги, що надається населенню шляхом розвитку всіх її елементів. Беручи до уваги чисельність медичних сестер, їх найбільш тісний контакт з пацієнтами вони відіграють важливу роль в забезпеченні якості лікувально-діагностичного процесу [2–7]. Передовий досвід розвинутих країн показує, що важливим потенціалом підвищення якості та ефективності медичної допомоги в закладах охорони здоров'я є реформування сестринської справи [8–10].

Мета – дослідити та проаналізувати динаміку рівня забезпечення системи охорони здоров'я МОЗ України молодшими спеціалістами з медичною освітою.

Матеріали та методи

Під час виконання роботи використано статистичний метод та метод структурно-логічного аналізу. Матеріалами дослідження стали дані галузевої статистичної звітності за 2014 та 2018 роки. Використані збірники Центру медичної статистики МОЗ України

«Медичні кадри та мережа закладів охорони здоров'я системи МОЗ України» [11,12]. Дані по Автономній Республіці Крим та м. Севастополь відсутні. У Донецькій та Луганській областях враховані дані по підконтрольних Україні територіях. Показники по Україні розраховані без урахування населення тимчасово окупованої території Криму. Обласні заклади, розміщені на території м. Києва включені в Київську область.

Результати дослідження та їх обговорення

На першому етапі дослідження було вивчено та проаналізовано статистичні дані про штатні розписи та їх зайнятість молодших спеціалістів з медичною освітою системи МОЗ України у 2014 році. Отримані результати наведено в табл. 1.

Аналіз наведених в табл. 1 даних вказує на те, що в системі охорони здоров'я МОЗ України в 2014 році було введено 360322,75 посад молодших спеціалістів з медичною освітою, що склало рівень забезпеченості нами з показником 84,3 на 10 тис. населення. Показник забезпеченості штатними посадами молодших спеціалістів з медичною освітою в розрізі регіонів коливався від 34,1 в Луганській області до 108,3 в Чернігівській області. Рівень укомплектованості штатних посад фізичними особами становив 96,08%, а з урахуванням сумісництва – 94,09%. При цьому в системі розрив між штатними і зайнятими посадами становив 21280,25, а між штатними посадами та фізичними особами – 14131,75.

Далі були вивчені та проаналізовані аналогічні показники за 2018 рік. Отримані дані наведено в табл. 2.

Таблиця 1. Дані про штатні розписи та їх зайнятість молодших спеціалістів з медичною освітою системи МОЗ України у 2014 році

Адміністративна територія	Штатні посади середнього медперсоналу	Забезпеченість штатними посадами на 10 тис. населення	Зайняті посади середнього медперсоналу	Фізичні особи середнього медперсоналу	Розрив між штатними та зайнятими посадами	Розрив між штатними посадами і фізичними особами	% укомплектованості штатних посад з урахуванням сумісництва	% укомплектованості штатних посад фізичними особами
Україна	360322,75	84,3	339042,50	346191	21280,25	14131,75	94,09	96,08
Вінницька	14544,75	90,7	13954,50	15796	590,25	-1251,25	95,94	108,60
Волинська	9302,00	89,4	9111,50	10631	190,50	-1329,00	97,95	114,29
Дніпропетровська	29554,00	90,3	28238,50	26372	1315,50	3182,00	95,55	89,23
Донецька	16523,50	38,6	15384,00	14291	1139,50	2232,50	93,10	86,49
Житомирська	12308,25	97,9	11951,75	12901	356,50	-592,75	97,10	104,82
Закарпатська	9330,50	74,3	9047,00	10567	283,50	-1236,50	96,96	113,25
Запорізька	17504,75	99,2	16169,25	15104	1335,50	2400,75	92,37	86,29
Івано-Франківська	12857,00	93,2	12493,00	14652	364,00	-1795,00	97,17	113,96
Київська**	17698,50	102,7	15286,75	14389	2411,75	3309,50	86,37	81,30
Кіровоградська	9771,50	100,3	9285,25	9270	486,25	501,50	95,02	94,87
Луганська	7548,25	34,1	5229,25	5180	2319,00	2368,25	69,28	68,63
Львівська	22112,75	87,8	21883,50	24881	229,25	-2768,25	98,96	112,52
Миколаївська	9671,50	83,1	9144,50	8791	527,00	880,50	94,55	90,90
Одеська	21159,50	88,7	18875,50	18640	2284,00	2519,50	89,21	88,09
Полтавська	14079,25	97,7	13157,50	13355	921,75	724,25	93,45	94,86
Рівненська	10755,25	92,7	10482,25	12085	273,00	-1329,75	97,46	112,36
Сумська	11299,75	100,8	10911,75	11260	388,00	39,75	96,57	99,65
Тернопільська	10086,00	94,6	9845,75	11451	240,25	-1365,00	97,62	113,53
Харківська	23511,75	86,6	22366,00	21240	1145,75	2271,75	95,13	90,34
Херсонська	9345,50	87,6	8974,50	8896	371,00	449,50	96,03	95,19
Хмельницька	11613,50	89,5	11308,00	12539	305,50	-925,50	97,37	107,97
Черкаська	12177,25	97,6	11863,00	11855	314,25	322,25	97,42	97,35
Чернівецька	7430,75	81,9	7296,50	8919	134,25	-1488,25	98,19	120,03
Чернігівська	11336,75	108,3	10761,25	10915	575,50	421,75	94,92	96,28
м. Київ	28800,25	101,2	26021,75	22211	2778,50	6589,25	90,35	77,12

Таблиця 2. Дані про штатні розписи та їх зайнятість молодших спеціалістів з медичною освітою системи МОЗ України у 2018 році

Адміністративна територія	Штатні посади середнього медперсоналу	Забезпеченість штатними посадами на 10 тис. населення	Зайняті посади середнього медперсоналу	Фізичні особи середнього медперсоналу	Розрив між штатними та зайнятими посадами	Розрив між штатними посадами і фізичними особами	% укомплектованості штатних посад з урахуванням сумісництва	% укомплектованості штатних посад фізичними особами
Україна	344161,25	81,98	316057,25	313412	28104,00	30749,25	91,83	91,07

Вінницька	13400,75	86,27	12449,00	13567	951,75	-166,25	92,90	101,24
Волинська	9231,25	89,40	8627,00	9775	604,25	-543,75	93,45	105,89
Дніпропетровська	27978,00	87,34	25426,50	23452	2551,50	4526,00	90,88	83,82
Донецька	16350,75	84,83	14781,75	13617	1569,00	2733,75	90,40	83,28
Житомирська	11441,25	93,71	10923,50	11343	517,75	98,25	95,47	99,14
Закарпатська	9116,75	72,70	8498,00	9520	618,75	-403,25	93,21	104,42
Запорізька	16881,00	99,01	15224,50	13869	1656,50	3012,00	90,19	82,16
Івано-Франківська	12370,75	90,26	11765,00	13301	605,75	-930,25	95,10	107,52
Київська**	17079,75	96,93	14383,50	13304	2696,25	3775,75	84,21	77,89
Кіровоградська	9451,00	100,64	8896,75	8487	554,25	964,00	94,14	89,80
Луганська	6152,75	88,79	5498,00	5159	654,75	993,75	89,36	83,85
Львівська	21458,75	85,71	20931,25	22525	527,50	-1066,25	97,54	104,97
Миколаївська	9268,00	81,99	8381,50	7771	886,50	1497,00	90,43	83,85
Одеська	19668,25	83,01	17052,25	16533	2616,00	3135,25	86,70	84,06
Полтавська	13628,25	97,86	12428,25	12284	1200,00	1344,25	91,19	90,14
Рівненська	10641,00	92,03	10201,75	11409	439,25	-768,00	95,87	107,22
Сумська	10926,75	101,25	10370,00	10428	556,75	498,75	94,90	95,44
Тернопільська	9759,25	93,60	9129,25	10075	630,00	-315,75	93,54	103,24
Харківська	21736,00	81,72	20070,25	18595	1665,75	3141,00	92,34	85,55
Херсонська	9108,75	87,90	8558,50	7993	550,25	1115,75	93,96	87,75
Хмельницька	11093,00	87,93	10577,25	11386	515,75	-293,00	95,35	102,64
Черкаська	12078,75	100,43	11483,00	10814	595,75	1264,75	95,07	89,53
Чернівецька	7274,75	80,71	6930,50	8083	344,25	-808,25	95,27	111,11
Чернігівська	10446,00	104,75	9844,25	9860	601,75	586,00	94,24	94,39
м. Київ	27619,75	94,93	23625,75	20262	3994,00	7357,75	85,54	73,36

За наведеними в табл. 2 даними в 2018 році в системі охорони здоров'я МОЗ України було введено 344161,25 посад молодших спеціалістів з медичною освітою, що становило 81,98 на 10 тис. населення. В розрізі регіонів України коливання даного показника зареєстровані від 72,70 в Закарпатській області до 104,75 в Чернігівській області. Рівень укомплектованості штатних посад фізичними особами становив 91,07%, а з урахуванням сумісництва – 91,83%. При цьому в системі розрив між штатними і зайнятими посадами становив 28104,00, а між штатними посадами та фізичними особами – 30749,25.

Зрівняння отриманих результатів показало наступне. За п'ять років кількість штатних посад

молодших спеціалістів з медичною освітою в системі охорони здоров'я МОЗ України скоротилася на 16161,5, а рівень забезпеченості ними на 2,32 на 10 тис. населення. При цьому розрив між штатними та зайнятими посадами збільшився на 6823,75 (32,1%), а розрив між штатними посадами та фізичними особами збільшився на 16617,5 (117,6%).

Наступним кроком дослідження було вивчення та проведення аналізу статистичних даних про фізичні особи молодших спеціалістів з медичною освітою системи МОЗ України у 2014 році. Отримані дані наведено в табл. 3.

Таблиця 3. Дані про фізичні особи молодших спеціалістів з медичною освітою системи МОЗ України у 2014 році

Адміністративна територія	Забезпеченість середнім медперсоналом на 10 тис. населення	Коефіцієнт сумісництва	Число середніх медірацівників, які мають категорію	% агестованих до загального числа середнього медперсоналу	% осіб пенсійного віку	Число середнього медперсоналу у сільській місцевості
Україна	81,0	0,98	239030	69,05	13,71	43273
Вінницька	98,5	0,88	10463	66,24	9,81	2817
Волинська	102,2	0,86	7552	71,04	12,83	1873
Дніпропетровська	80,6	1,07	18828	71,39	16,97	1878

Донецька	33,4	1,08	10306	72,12	17,88	479
Житомирська	102,7	0,93	8613	66,76	11,85	2332
Закарпатська	84,1	0,86	7438	70,39	8,60	2763
Запорізька	85,6	1,07	10561	69,92	14,65	1100
Івано-Франківська	106,2	0,85	9884	67,46	10,22	2040
Київська	83,5	1,06	9400	65,33	17,60	1852
Кіровоградська	95,2	1,00	6663	71,88	12,13	1288
Луганська	23,4	1,01	3908	75,44	10,71	536
Львівська	98,8	0,88	18366	73,82	15,99	3064
Миколаївська	75,6	1,04	6048	68,80	14,46	1141
Одеська	78,1	1,01	13961	74,90	18,12	2204
Полтавська	92,7	0,99	9137	68,42	11,23	1805
Рівненська	104,2	0,87	8539	70,66	9,19	1849
Сумська	100,4	0,97	7589	67,40	8,14	1465
Тернопільська	107,4	0,86	7596	66,33	11,03	2044
Харківська	78,2	1,05	14606	68,77	15,53	1767
Херсонська	83,4	1,01	6272	70,50	12,98	1248
Хмельницька	96,6	0,90	8374	66,78	10,76	2933
Черкаська	95,0	1,00	8191	69,09	13,90	2179
Чернівецька	98,4	0,82	5614	62,94	9,25	1403
Чернігівська	104,2	0,99	5597	51,28	12,30	1213
м. Київ	78,0	1,17	15524	69,89	18,51	–

Аналіз наведених в табл. 3 даних вказує на те, що в 2014 році забезпеченість фізичними особами молодших спеціалістів з медичною освітою становила 81,0 на 10 тис. населення з коливаннями від 23,4 в Луганській області до 107,4 в Тернопільській області. При цьому коефіцієнт сумісництва становив 0,98 з коливаннями від 0,82 в Чернівецькій області до 1,17 в м. Києві. Частка атестованого середнього медичного персоналу складала

69,05% з коливаннями від 51,28% в Чернігівській області до 75,44% в Луганській області. Частка осіб пенсійного віку складала 13,71% з коливаннями від 8,14% в Сумській області до 18,51% в м. Києві. В сільській місцевості працювало 43273 осіб.

Далі вивчалися статистичні дані про фізичні особи молодших спеціалістів з медичною освітою системи МОЗ України у 2018 році. Отримані дані наведено в табл. 4.

Таблиця 4. Дані про фізичні особи молодших спеціалістів з медичною освітою системи МОЗ України у 2018 році

Адміністративна територія	Забезпеченість середнім медперсоналом на 10 тис. населення	Коефіцієнт сумісництва	Число середніх медпрацівників, які мають категорію	% атестованих до загального числа середнього медперсоналу	% осіб пенсійного віку	Число середнього медперсоналу у сільській місцевості
Україна	74,7	1,0	227150	72,5	12,7	38417
Вінницька	87,3	0,9	9686	71,4	8,7	2150
Волинська	94,7	0,9	7141	73,1	11,4	1856
Дніпропетровська	73,2	1,1	16814	71,7	14,8	1487
Донецька	70,7	1,1	10430	76,6	16,9	979
Житомирська	92,9	1,0	8157	71,9	10,0	1962
Закарпатська	75,9	0,9	6486	68,1	8,1	2329
Запорізька	81,3	1,1	9980	72,0	13,8	859
Івано-Франківська	97,1	0,9	9385	70,6	9,5	1741
Київська	75,5	1,1	9545	71,8	16,8	1899
Кіровоградська	90,4	1,1	6413	75,6	11,7	1107

Луганська	74,5	1,1	3757	72,8	9,8	464
Львівська	90,0	0,9	17387	77,2	14,0	2673
Миколаївська	68,8	1,1	5589	71,9	15,2	1007
Одеська	69,8	1,0	12547	75,9	17,6	1896
Полтавська	88,2	1,0	9181	74,7	10,6	1569
Рівненська	98,7	0,9	8377	73,4	9,4	1709
Сумська	96,6	1,0	7350	70,5	7,2	1144
Тернопільська	96,6	0,9	6996	69,4	9,0	1549
Харківська	69,9	1,1	13504	72,6	14,7	1491
Херсонська	77,1	1,1	6052	75,7	13,4	1071
Хмельницька	90,3	0,9	8161	71,7	10,5	2656
Черкаська	89,9	1,1	8095	74,9	12,3	1994
Чернівецька	89,7	0,9	5677	70,2	8,4	1186
Чернігівська	98,9	1,0	5673	57,5	9,5	1639
м. Київ	69,6	1,2	14767	72,9	18,4	–

Аналіз наведених в табл. 4 даних вказує на те, що в 2018 році забезпеченість фізичними особами молодших спеціалістів з медичною освітою становила 74,7 на 10 тис. населення з коливаннями від 68,8 в Миколаївській області до 98,9 в Чернігівській області. При цьому коефіцієнт сумісництва становив 1,0 з коливаннями від 0,9 в дев'яти областях до 1,2 в м. Києві. Частка атестованого середнього медичного персоналу складала 72,5% з коливаннями від 57,5% в Чернігівській області до 76,6% в Донецькій області. Частка осіб пенсійного віку складала 12,7% з коливаннями від 7,2% в Сумській області до 18,4% в м. Києві. В сільській місцевості працювало 38417 осіб.

Зрівняння отриманих результатів показало наступне. Рівень забезпеченості фізичними особами молодших спеціалістів з медичною освітою в системі охорони здоров'я МОЗ за п'ять років скоротився на 6,3 (7,8%) на 10 тис. населення, а число молодших спеціалістів з медичною освітою, які працюють в сільській місцевості скоротилося на 4856 (11,2%). При цьому частка атестованих молодших спеціалістів з медичною освітою збільшилася на 3,4%, а частка їх пенсійного віку скоротилася на 1,0%.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням ефективності використання молодших спеціалістів з медичною освітою.

Висновки

В системі охорони здоров'я МОЗ України в динаміці п'яти років дослідження (2014–2018 рр.) відмічається кризова ситуація щодо забезпеченості молодшими спеціалістами з медичною освітою. Так, кількість штатних посад молодших спеціалістів з медичною освітою в системі охорони здоров'я МОЗ України скоротилася на 16161,5 і склала 344161,25, а рівень забезпеченості ними на 2,32 на 10 тис. населення і склав 81,98. При цьому розрив між штатними та зайнятими посадами збільшився на 6823,75 (32,1%) і склав 28104,0, а розрив між штатними посадами та фізичними особами збільшився на 16617,5 (117,6%) і склав 30749,25.

Рівень забезпеченості фізичними особами молодших спеціалістів з медичною освітою в системі охорони здоров'я МОЗ за п'ять років скоротився на 6,3 (7,8%) на 10 тис. населення і склав 74,7, а число молодших спеціалістів з медичною освітою, які працюють в сільській місцевості скоротилося на 4856 (11,2%) і склало 38417. При цьому частка атестованих молодших спеціалістів з медичною освітою збільшилася на 3,4 % і склала 72,5%, а частка їх пенсійного віку скоротилася на 1,0% і склала 12,7%.

Література

1. Основи європейської політичної політики, що підтримують державу та суспільство в інтересах здоров'я та благополуччя, Європейське регіональне бюро ВОЗ, [Інтернет]; 2012. Режим доступу: <http://www.euro.who.int/PubRequest?language=Russian>.
2. Банчук МВ, Волосовець О.П, Чернишенко Т.І. Стратегія розвитку та реформування медсестринства в Україні. Магістр медсестринства. Український науково-практичний журнал. 2018; 1:18-21.
3. Біловол ОМ. Стратегія розвитку та реформування медсестринства в Україні. Буковинський медичний вісник. 2007; Спеціальний випуск:3-6.
4. Голева ОП, Федорова ГВ, Тасова ЗБ, Смержаник ЕЮ, Дулева ИН, Черникова ТМ. Медико-социальное исследование качества сестринской помощи. Проблемы социальной гигиены, здравоохранения и истории медицины. 2015; 2:26-29.

5. Королева ИП, Туркина НВ, Хашабаева ВГ. Профессия медицинская сестра. Медицинская сестра. 2013; 2:5-7.
6. Куренкова КМ, Формування професійних цінностей майбутніх медичних сестер у процесі фахової підготовки [автореферат]. Харків; 2009. 20 с.
7. Шатило ВЙ, Реформування медсестринської освіти в Україні. Магістр медсестринства. Український науково-практичний журнал. 2018; 1:22-26.
8. Bergs J, Hellings J, Cleemput I, et al. Systematic review and meta-analysis of the effect of the World Health Organization surgical safety checklist on postoperative complications. 2017 Feb.; 101(3):157-165.
9. James J.T. A new, evidence-based estimate of patient harms associated with hospital care. J Patient Saf. 2016 Sep.; 9(3):122-8.
10. McKean S, Ross JJ, Dressler D.D. Principles and practice of hospital medicine: 2nd ed. New York, NY: McGraw-Hill Education; 2017. 2191 p.
11. Медичні кадри та мережа закладів охорони здоров'я системи МОЗ України за 2013–2014 роки. Київ: МОЗ України; 2015. 67 с.
12. Медичні кадри та мережа закладів охорони здоров'я системи МОЗ України за 2017–2018 роки. Київ: МОЗ України; 2019. 66 с.

References

1. Osnovy europeyskoy politiki podderzhki gosudarstva i obshchestva v interesakh zdorovya i blagopoluchiya [Fundamentals of European Political Policy Supporting the State and Society for Health and Wellbeing]. Copenhagen. WHO Regional Office for Europe. 2012: <http://www.euro.who.int/PubRequest?language=Russian>.
2. Bunchuk MV., Volosovets OP, Chernyshenko TI. Stratehiia rozvytku ta reformuvannya medsestrynstva v Ukraini [Nursing Development and Reform Strategy in Ukraine]. Master of Nursing. Ukrainian scientific and practical journal. 2018; 1:18-21.
3. Bilovol OM. Stratehiia rozvytku ta reformuvannya medsestrynstva v Ukraini [Nursing Development and Reform Strategy in Ukraine]. Bukovyna Medical Bulletin. 2007; 3-6.
4. Holeva OP, Fedorova HV, Tasova ZB, Smorzhanek Elu, Duleva YN, Chernykova TM.. Medyko-sotsyalnoe yssledovanye kachestva sestrynskoi pomoshchy [Medico-social study of the quality of nursing care]. Problems of social hygiene, health care and history of medicine. 2015; 2:26-29.
5. Koroleva YP, Turkyina NV, Khashabaeva VH.. Professyia medytsynskaia sestra [Profession is a nurse]. Nurse. 2013; 2: 5-7.
6. Kurenkova KM, Formuvannya profesiynykh tsinnostey maibutnykh medychnykh sester u protsesi fakhovoi pidhotovky [Formation of professional values of future nurses in the process of professional training] [avtoreferat]. Kharkiv; 2009. 20 p.
7. Shatylo VI, Reformuvannya medsestrynskoi osvity v Ukraini [Reforming Nursing Education in Ukraine]. Master of Nursing. Ukrainian scientific and practical journal. 2018; 1: 22-26.
8. Bergs J, Hellings J, Cleemput I, et al. Systematic review and meta-analysis of the effect of the World Health Organization surgical safety checklist on postoperative complications. 2017 Feb.; 101(3):157-165.
9. James J.T. A new, evidence-based assessment of patient harms associated with hospital care. J Patient Saf. 2016 Sep.; 9 (3): 122-8.
10. McKean S, Ross JJ, Dressler D.D. Principles and practice of hospital medicine: 2nd ed. New York, NY: McGraw-Hill Education; 2017. 2191 p.
11. Medychni kadry ta merezha zakladiv okhorony zdorovia systemy MOZ Ukrainy za 2013-2014 roky [Medical staff and network of health care institutions of the Ministry of Health of Ukraine for 2013-2014]. Kyiv: Ministry of Health of Ukraine; 2015. 67 p.
12. Medychni kadry ta merezha zakladiv okhorony zdorovia systemy MOZ Ukrainy za 2017-2018 roky [Medical staff and network of healthcare institutions of the Ministry of Health of Ukraine for 2017-2018.] Kyiv: Ministry of Health of Ukraine; 2019. 66 p.

Дата надходження рукопису до редакції: 21.01.2020 р.

Мета – дослідити та проаналізувати динаміку рівня забезпечення системи охорони здоров'я МОЗ України молодшими спеціалістами з медичною освітою.

Матеріали та методи. Під час виконання роботи використано статистичний метод та метод структурно-логічного аналізу. Матеріалами дослідження стали дані галузевої статистичної звітності за 2014 та 2018 роки.

Результати. Кількість штатних посад молодших спеціалістів з медичною освітою в системі охорони здоров'я МОЗ України скоротилася на 16161,5 і склала 344161,25, а рівень забезпеченості ними на 2,32 на 10 тис. населення і склав 81,98. При цьому розрив між штатними та зайнятими посадами збільшився на 6823,75 (32,1%) і склав 28104,0,

а розрив між штатними посадами та фізичними особами збільшився на 16617,5 (117,6%) і склав 30749,25. Рівень забезпеченості фізичними особами молодших спеціалістів з медичною освітою в системі охорони здоров'я МОЗ за п'ять років скоротився на 6,3 (7,8%) на 10 тис. населення і склав 74,7, а число молодших спеціалістів з медичною освітою, які працюють в сільській місцевості скоротилося на 4856 (11,2%) і склало 38417. При цьому частка атестованих молодших спеціалістів з медичною освітою збільшилася на 3,4% і склала 72,5%, а частка їх пенсійного віку скоротилася на 1,0% і склала 12,7%.

Висновки. В системі охорони здоров'я МОЗ України в динаміці п'яти років дослідження (2014–2018 рр.) відмічається кризова ситуація щодо забезпеченості молодшими спеціалістами з медичною освітою.

Ключові слова: система охорони здоров'я, молодші спеціалісти з медичною освітою, штатні посади, фізичні особи, забезпеченість.

Цель – исследовать и проанализировать динамику уровня обеспечения системы здравоохранения МЗ Украины младшими специалистами с медицинским образованием. Материалы и методы. Во время выполнения работы использованы статистический метод и метод структурно-логического анализа. Материалами исследования стали данные отраслевой статистической отчетности по 2014 и 2018 годы.

Результаты. Количество штатных должностей младших специалистов с медицинским образованием в системе здравоохранения МЗ Украины сократилась на 16161,5 и составила 344161,25, а уровень обеспеченности ими на 2,32 на 10 тыс. населения и составил 81,98. При этом разрыв между штатными и занятыми должностями увеличился на 6823,75 (32,1%) и составил 28104,0, а разрыв между штатными должностями и физическими лицами увеличился на 16617,5 (117,6%) и составил 30749,25. Уровень обеспеченности физическими лицами младших специалистов с медицинским образованием в системе здравоохранения МЗ за пять лет сократился на 6,3 (7,8%) на 10 тыс. населения и составил 74,7, а число младших специалистов с медицинским образованием, работающих в сельской местности сократилось на 4856 (11,2%) и составило 38417. При этом доля атестированных младших специалистов с медицинским образованием увеличилась на 3,4% и составила 72,5%, а доля их пенсионного возраста сократилась на 1,0% и составила 12,7%.

Выводы. В системе здравоохранения МЗ Украины в динамике пяти лет исследования (2014–2018 гг.) отмечается кризисная ситуация по обеспеченности младшими специалистами с медицинским образованием.

Ключевые слова: система здравоохранения, младшие специалисты с медицинским образованием, штатные должности, физические лица, обеспеченность.

Aim of the study – to explore and analyze the dynamics of the providing level of Junior specialists of healthcare system provided by the Ministry of health of Ukraine.

Materials and methods. During the study the structural-logical analysis and statistical method were used. Materials the study were based on data of statistical reports during 2014 and 2018.

Results. The number of full-time positions for Junior specialists with medical education in the healthcare system of the MOH of Ukraine decreased by 16161.5 and was 344161.25 full-time positions, and the level of provision was 2.32 per 10,000 population, and amounted 81.98. The gap between established and occupied posts increased by 6823.75 (32.1%) and amounted 28104.0, and the gap between posts and individuals increased by 16617.5 (117.6%) and amounted 30749.25. The level of provision of individuals of Junior specialists with medical education in the healthcare system over five years has felt by 6.3 (7.8%) per 10,000 population, and amounted 74.7, while the number of nursing staff members with medical education who work in rural areas decreased by 4856 (11.2%) and amounted 38417. Wherein the fraction of certificated Junior specialists with medical education increased by 3.4% and amounted 72.5%, while the fraction of their retirement age decreased by 1.0% and amounted 12.7%.

Conclusions. In dynamics of five years (2014–2018) there was marked a provision crisis of Junior specialists with medical education in the healthcare system of the MOH of Ukraine

Key words: healthcare system, Junior specialists with medical education, positions, posts, individuals, provision.

Відомості про автора

Керецман Анжеліка Олексіївна – к. мед. н., доцент, доцент кафедри соціальної медицини та гігієни медичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; м. Ужгород, пл. Народна, 1.
+380 (50) 630-92-27, angelika.keretsman@gmail.com.